

ВІВТОРОК, 1 СІЧНЯ, 2013

Минув ще один рік, а старі пеньки мені й досі не подобаються. Човгання за ходунками, непомірна нетерплячість, безкінечні нарікання, чайочок з печивком і скигління.

Скільки мені? Мені вісімдесят три.

СЕРЕДА, 2 СІЧНЯ

Мить тому здійнялися цілі хмари цукрової пудри. Пані Сміт хотіла витерти ганчіркою стіл, а тому поставила тарілку з яблучними тарталетками на стілець.

У цей час зайшла пані Фортхейзен і ненавмисне застелила своїм неосяжним задом вищезгадану тарілку.

Лише коли пані Сміт почала шукати делікатес, аби повернути його на місце, комусь спало на думку перевірити, так би мовити, під пані Фортхейзен, тож коли та підвелася, на її квітчастій задничині майоріли три прилиплі тарталетки.

— Яблука бездоганно гармоніюють з візерунком на твоїй сукні, — зауважив Еферт.

Я ледве не вмер зо сміху.

Такий блискучий початок нового року мав би спричинити суцільні веселощі, та натомість призвів до 45-хвилинної гризні про те, чия то провина. Зусібч на мене злісно позиркували, очевидно, тому, що я вважав це кумедним. І що ж я зробив? Промимрив, що мені прикро.

Замість того щоб іще дужче розреготатися, я спіймав себе на тому, що вимолював прощення.

Я, Хендрікус Герардус Грун, завжди ввічливий, чарівний, люб'язний, чемний і послужливий старий

пеньок. Не тому, що я й справді такий, а тому, що не можу вчиняти по-іншому. Я дуже рідко говорю те, що мені хочеться сказати. Я схильний обирати шлях найменшого спротиву. Моя характерна риса — прагнення всім догодити. Батьки були далекоглядними, називаючи мене Хендріком — ввічливішого не знайти.

«Я поступово скочуюся в депресію», — подумалося мені. Саме тоді я й вирішив показати світові, хто такий справжній Хендрік Грун. Тож на все горло заявляю, що в цьому щоденнику планую описувати до-вколишній світ без цензури: рік із життя у притулку для людей похилого віку в Північному Амстердамі.

Щоправда, за той час я можу простягнути ноги, бо ж усяке трапляється в житті. На такий випадок попрошу свого друга Еферта Дейкера зачитати на моєму похороні кілька сторінок з цього щоденника. Лежатиму, ретельно вимитий і в добре випрасуваному костюмі у невеличкій капличці крематорію «Обрій», чекаючи, поки Еферт своїм хриплим голосом не порушить ніякову тишу і не зачитає збентеженим плакальникам кілька вибраних абзаців.

Непокоїть мене лише одне: а раптом Еферт помре раніше?

Це було би несправедливо з огляду на те, що я мав більше хвороб і підозрілих пухлин і гуль. Чи можу я розраховувати на свого найкращого друга? Треба обговорити це з ним.

ЧЕТВЕР, 3 СІЧНЯ

Еферт погодився, проте не давав жодних гарантій, що проживе довше за мене. А ще він мав деякі сумніви. По-перше, після обнародування мого щоденника йому

самому, напевно, доведеться шукати інше помешкання. По-друге, після того як Ферметерен ненавмисно вдарив Еферта бильярдним кием, йому нагально потрібно якось вирішити проблему із новими зубними протезами. А трапилося ось що: через катаракту на правому оці Ферметерену, щоби прицілитися, потрібна була чиясь допомога. Еферт, такий собі вічний хлопчик Помагай, стояв якраз позаду нього: ніс на одному рівні з кием. «Крапельку вліво й трохи глибше...» — почав було він, але не встиг договорити, оскільки Верметерен зацідив кінцем кия прямісінько Еферту в щелепи. *В яблучко!*

Тепер Еферт скидався на хлопчика Помагая, котрий уже сам потребував допомоги зубної феї. Він шепелявив, а тому його важко було зрозуміти. Отже, щоби зачитати щось із мого щоденника на моєму ж похороні, йому доведеться насамперед здати в ремонт ті зуби. Та це навряд чи відбудеться скоро, адже майстер зубних протезів, схоже, вибув із гри. 200 тисяч на рік, помічниця (та ще й гарнюня!), три поїздки на Гаваї щороку — й усе одно в нього розладналися нерви. Як таке могло статися? Може, до ручки його довели роки роботи із древніми зубними протезами, так інкрустованими рештками харчів, що по них повзали личинки. Ну, це я так приколовся!

Новорічні пундики, які подали у Відпочинковій кімнаті, що внизу, могли потрапити сюди лише із благодійної крамниці. Учора вранці я із ввічливості взяв один і хвилин із 20 вбив лише на те, щоби проковтнути шматочок. Щоби якось вийти зі скрути, я вдав, що в мене розв'язалися шнурівки, аби мати пристойну нагоду пірнути під стіл і заштовхати останній шматок у шарпетку.

Воно й не дивно, що до тих пундиків майже ніхто не торкнувся, хоча зазвичай усе, що задарма, тут зникає так швидко, що не встигнеш навіть оком змигнути.

Каву заведено подавати о 10:30 у Відпочинковій кімнаті. Якщо ж зазначена кава не з'являється до 10:32, то перші пожилці починають багатозначно поглядати на годинники. Так наче на них зачекалися спішні роботи. Те саме стосується і чаю, який мають приносити о 15:15.

Один із найзахопливіших моментів дня — яке печиво ми будемо смакувати сьогодні за чаєм чи кавою? І вчора, і позавчора ми смакували зачерствілі пундики. Бо, звісно ж, викидати харч «нам» ніяк не випадає. Краще вже з'їсти — і врізати дуба.

П'ЯТНИЦЯ, 4 СІЧНЯ

Учора ходив до квітникаря, аби купити кілька горщиків із квітами. Тож за тиждень, коли розцвітуть гіацинти, я зможу сказати собі, що дожив до ще однієї весни.

У більшості кімнат у цьому будинку для перестарків різдвяні прикраси зберігаються аж до квітня. Разом зі старими сансевієріями¹ та примулами², жити яким лишилися лічені дні. «Шкода їх викидати».

Якщо природа деінде і втішає людину у її житті, то хоч на хвилюк завітати в кімнату до старого голландського пенсіонера вона геть-чисто забула. Як правило, стан кімнатних рослин надзвичайно точно відображає стан розуму людини, котра за ними доглядає: обоє лише чекають сумного кінця. Чи то аби скоротати час, чи то через легку забудькуватість, але старі

¹ Сансев'єра або сансевієрія — багаторічна, вічнозелена, декоративна рослина з прямостоячими, твердими, видовженими (до 1 м) листками. У народі більше відома як «тещин язик», «вовчий хвіст» або «щучий хвіст». (Тут і далі прим. пер.)

² Примула — невелика рослина з яскравими строкатими квітами.